

NEDEN ROYAL ARCH?

Hür ve Kabul Edilmiş Masonlar Büyük Locası Yayınları

NEDEN ROYAL ARCH?

1997

Kapak resmi: Royal Arch efsanesinin anlatımı, John Harris, 1843.

YENİLİK BASIMEVİ
SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ
TEL : 243 55 72 - 245 32 48
İSTANBUL - 1997

ÖNSÖZ

Royal Arch'la ilgili talihsiz suçlamalar karşısında, Kardeşlerin aydınlatılmaları amacıyla, Büyük Üstat En Muh. Tunç Timurkan K.in arzusu ile bu broşür bir komite tarafından hazırlandı. Bu çalışmada, Royal Arch'ın ne olduğu ve gelişimi incelendikten sonra, Kardeşlerimizin tereddüt ettikleri konuların envanteri çıkartıldı ve bunlara teker teker cevap verilmeye çalışıldı. Bu arada, *rit* ve *intizam* gibi zaman zaman yanlış anlaşılan kavramlar da bu incelemeye dahil edildi.

Bu tür bir çalışmanın içinde olduğumuzu öğrenen İngiltere Birleşik Büyük Locası Müze, Kütüphane ve Arşiv sorumlusu P.Muh. J. Hamil K. de, iş bu yayının kapağında kullanılmak üzere, derece tablolarının standartlaşmalarına çok büyük katkısı olan, ünlü derece tablosu ressamı John Harris'in (1791 - 1873), 1843 yapımı ve arşivlerinde bir fazlası bulunan orijinal tablosunu tarafımıza hediye etti. Bu tablo ile ilgili bilgi ve siyah - beyaz baskısı 83 sayılı Ars Quatuor Coronatorum'da (Quatuor Coronati Araştırma Locasının yıllık yayını, s. 328 - 331) verilmektedir.

Celil Layiktez

GİRİŞ

A. TÜRKİYE'DE NEDEN ROYAL ARCH YOK?

1965 yılında Türkiye Büyük Locası İskoçya Büyük Locası tarafından tahsis edilmişti. O tarihteki bir yanlış uygulama veya ihmalden dolayı Türkiye Büyük Locası Royal Arch'dan mahrum kalmıştır.

1965 öncesi Türkiye Masonluğu Fransız Grand Orient'ının etkisindeydi. R.A. dünyada muntazam Masonluğun bir parçası olduğundan ve Grand Orient'da da uygulanmadığından, bizde de olmaması doğaldı.

İngiltere'de iki Büyük Locanın 1813'de birleşmelerinden sonraki gelişmelerin incelendiği bahiste (s.9) görülebileceği gibi, İskoçya'da Royal Arch Büyük Locaya bağlı değildir ve bu nedenle, İskoçya Bü. L. bizi tahsis ettikten sonra İskoç ritüelinden birçok alıntı yapmamıza, hatta Büyük Görevlilerin regalya rengi ile Çırak Düzenli Duruşunu dünyada yalnız İskoçya Büyük Locasının uyguladığı yeşil renk ve Dü. Dur. a uygun olarak kabul etmemize rağmen, Royal Arch ele

alınmamıştı. Eğer o tarihte İskoçya yerine İngiltere veya Fransa Türkiye Büyük Locasını tahsis etmiş olsaydı, regalyamızın rengi mavi, Dü. Du. ceza işareti, Sa. Du.da da el göğüs yerine boyunda olurdu ve Üstadı Muhterem İs'ad Merasimi ile birlikte Royal Arch ilk üç derece ritüellerimizin doğal parçası olurdu.

Bü. Üstat En Muh. Can Arpaç K.in döneminde yurt dışına açılmaya başlanınca, bu eksiğimizi bizimle beraber yabancı obedianslar da fark ettiler ve İskoçya, İngiltere, Almanya ve Fransa'dan bu eksiğimizi tamamlamak üzere teklifler gelmeye başladı. 1965 yılında bizi tahsis eden İskoçya Büyük Locası Büyük Üstadı Lord Bruce, yeni unvanıyla Lord Elgin, halen İskoçya R.A. Bü. Şapitrinin Bü. Üstadı sıfatıyla ve ölmeden önce başlattığı işi tamamlamak arzusunu belirterek, ülkemizde bir R.A. Şapitrini tahsis etmek istediğini bildirdi.

Zamanında İskoçya tarafından tanınmamızda fevkalâde etken olan İzmir Ephesus Locamızın kurucu Üs. Muh.i, çok yakın bir tarihte Ebedî Maşrik'a yolcu ettiğimiz Robert Sime K., İskoçya'da Bölge Ön. Bü. Üstadı ve İskoçya Bü. L. Büyük Kurul üyesi idi. 1995 yılının Mayıs ayında, İzmir Kuş Adası'nı turist olarak ziyaret edecek bir İskoçyalı Mason grubunun başında olan Sime K., Ephesus L.da bir R.A. törenini düzenleme önerisinde bulunmuştu. Ancak İskoçya sisteminde R.A. Bü. L. nın kontrolünün dışında bir teşkilat olduğundan, bu teklife sıcak bakmamıştık.

Aynı tarihlerde, Fransa Dostluk Kefilimiz olan Bü. Sekreter ve Şeref Bü. Üs. Yardımcısı Yves Trestournel K., Fransızca çalışan localarımızdan başlayarak bizde R.A. nizamını kurmayı önermişti.

22 Nisan 1995 Konvanımıza ziyaretçi olarak gelen İngiltere Bü. Sekreteri Michael Higham K. de tarafımıza aynı teklifi yapmıştı. Sohbet esnasında, 29 Mayıs 1995 tarihinde Londra'da Ahmet Timurkan K.imizin 4258 Numaralı Mandate L.sına Üs. Muh. olarak is'ad edileceğini ve is'ada heyet olarak katılacağımızı öğrenince, konuyu yerinde tekrar görüşmek üzere Bü. Üstadımıza ve beraberinde gelecek Türk K.ler heyetine randevu vermişti. Daha sonra, "anlatacağıma, kendiniz görün" türünden bir yaklaşımla bizleri R.A.'a kabul merasiminden geçirmeyi önermiş, bizler de kabul etmiştik. Merasimi İngiltere Bü. L. Büyük Sekreterinin kendisi yönetmişti. Ancak, Türkiye'de bir R.A. Şapitrinin kurulması için

sayımız yeterli değildi ve Başkanlıkla 1. ve 2. Nâ. görevlerine is'ad edilmiş K.lerimiz yoktu. Açılıştta, 28 Eylül 1995 tarihinde, Londra'da, tekrar Bü. Mâ. binasında, bu defa Bü. Sek. yardımcısı Brian Gould K.in yönetiminde uygulanan bir merasimle ⁽¹⁾ 19 K.imiz daha R.A. a intisab etti ve gerekli görevlere gerekli is'adlar yapıldı. Son olarak 28 Kasım 1996 tarihinde, Ahmet Timurkan K.in Mandate R.A.Şapitrine başkan olarak is'adından sonra, 35 Kardeşimiz daha Londra'da R.A.a kabul edildi.

B. SUÇLAMALAR :

Büyük Üstat En Muhterem Can Arpaç Kardeşin tetkikini istediği Royal Arch olayı, Yüksek Şûra'ya devam eden ve bu konuyu yanlış bilen Kardeşlerin endişesini spekülasyon malzemesi yaparak, maalesef 1996 Nisan ayı Konvanında seçim malzemesi olarak kullanılmış ve aşağıdaki suçlamalarda bulunulmuştur:

1. Royal Arch bir 4. cü derecedir.
2. Royal Arch ayrı bir rittir.
3. Royal Arch EKESR'nin 13 ve 14 derecelerinde zaten vardır, tekrara gerek yok.
4. Royal Arch Yüksek Şûra'ya olan ilgiyi zayıflatacaktır.
5. Royal Arch bir Hristiyan derecesidir.
6. Royal Arch Türk Mason tarihinde hiç yer almamıştır, yeni bir uydurmadır.
7. Royal Arch'ın dünyada yaygın olduğu doğru değildir.
8. Royal Arch'ın localarla ilişkisi ne olacaktır? Mâbetlerimizin kullanımında boş zaman yoktur.
9. Türk Masonluğu intizamını kaybeder ve bölünür.
10. Bü. L.dan izin almadan ve Konvan tarafından oylanarak tüzüklerimize alınmadan İngiltere'de bir Royal Arch Şapitrine kabul edilmek tüzüklerimize aykırıdır.
11. Bize faydası ne olacaktır?

⁽¹⁾ Bu merasime en çok 10 Üs. Muh.in katılması bizden rica edilmişken, şarklılığımızla duyanları kırmadan 10 yerine 19 K. olarak Londra'ya gidince, onlar da bize uymak nezaketini gösterdiler.

C. TUTTUĞUMUZ YOL :

Komisyonumuzun hazırladığı bu raporla kardeşlerimize önce Royal Arch'ı en basit bir şekilde anlatmaya, sonra da yukarıda belirtilen sorulara cevap vermeye çalıştık. Böylece, bu dokümanı okuyacak olan Kardeşlerimiz, Royal Arch konusu Konvan'da önlerine geldiğinde, hiç bir etki altında kalmadan ve ancak bilgi aldıktan sonra fikir sahibi olarak oylarını kullanabileceklerdir. Karar sizlerin olacaktır.

Royal Arch Türk Mason sistemine girmezse ne olur? Hiç bir şey olmaz, Türk Masonluğu intizamını kaybetmez, hayat eskisi gibi devam eder, ancak, yanlış bir propagandanın sonucunda, Masonluğumuzda eksik kalan ve onu zenginleştireceğine inandığımız bir uygulamadan vaz geçmiş oluruz.

ROYAL ARCH'IN TARİHİ:

ROYAL ARCH TABİRİ NEREDEN GELİYOR?

Royal Arch tabirinin kaynağı nizamın efsanesindedir. Eski mabedin Kutsalların Kutsalının yer aldığı mahzende bulunan ve Tanrı'nın Hz. Musa'ya verdiği 10 emrin üzerine kazıldığı taş levhanın içinde saklandığı Ahit Sandukasına "arch" denir. Arch sözcüğü, mimarî san'atta "kemer" anlamına da gelir. Kelimenin İngilizce'de Gökyüzü Kemerî, Gök Kuşağı gibi terimlerden kaynaklandığını iddia edenler vardır. İngilizce Arch mecazî anlamda zirve yerine de kullanılır. Türkçe'de arş: çardak, çadır, dokuzuncu gök, taht; arş-ı âlâ en yüksek yer demektir.

Mahzende bulunan sunağın yan cidarlarında, Melik Süleyman ve Sur Kralı Hiram olmak üzere, iki kralın isimleri kazılmıştır ve bu nedenle Arch "Royal" (kralî) dir. Ayrıca sunağın tepesinde bulunan Yüce Yaradanın ismi ona kutsiyet vermektedir ve İngilizce'de, Royal Arch tabirinin önüne bazen "Holy" (kutsal) kelimesi de bu nedenle, ilâve edilir.

TARİH :

• İLK UYGULAMALAR :

Royal Arch'ın ilk uygulamalarına İngiltere'de 1740'lı yıllarda rastlıyoruz. İlk yazılı referans ise Ocak 1743 tarihli "Faulkner's Dublin Journal" da bulunmaktadır. Gazetede İrlanda'nın Youghal Kentinde, loca kardeşleri merasimle sokaklardan geçerken iki Kâmil Üstadın taşıdığı Kralî Ahit Sandukasının (Royal Arch) arkasından iki Üstadı Muhteremin yürüdüğü tasvir edilmektedir. İngiltere Büyük Locasının bölünmesinden sonra "Antients" lerin (Eskiler) 4 Mart 1752 tarihli Büyük Kurul Toplantısı tersimatında, Thomas Phealon ve John Macky adlı iki sahtekârın, bir koyun budu yemeği karşılığında birçok kişiye Royal Arch derecesini bilinçsizce vermiş oldukları yazılıdır. Olay "*koyun budu skandalı*" olarak anılır. ABD'de de Royal Arch'la ilgili ilk tersimat 22 Aralık 1757 tarihini taşır. Tersimattan o gün, Fredicksburg Virginia'da bir yüceltme (tekris) merasiminin uygulandığını öğreniyoruz.

• DERECELERİN OLUŞMASI :

Çıraklık İngiltere'de 1200'lü yıllarda müesseseleşmiş. Bazı mahkeme kayıtlarından 1400'lerde çırakların hala ustalarının malı olduklarını, hür olmadıklarını ve bu nedenle de bir locanın üyesi olamayacaklarını

görüyoruz. 1598 tarihli iki ayrı İskoç Locası tersimatından, o dönemde iki dereceli bir sistemin uygulandığı anlaşılıyor. Önce, belirli bir süre (genelde en az 3 yıl) ustasının yanında çalışan çırağın locaya kabulü teklif edildikten sonra, tekris edilerek locanın kayıtlarına geçiriliyor ve böylece "kabul edilmiş çırak" oluyor. Çırak "kabulünden" 7 yıl sonra Kalfa, yani eğitimini tamamlamış bir Mason olabiliyordu.

100 yıl sonra 1969 tarihli bir İskoç ritüelinde rastlanan "Kalfa veya Üstat" ibaresinde, ilk defa Üstat kelimesi kullanılmıştır. Loca içinde Kalfa ve Üstat eşit kişilerdi, ikisi de tam eğitimliydi. Loca dışında Kalfa işçi, Üstat ise harcını yatırarak vatandaşlık hakkını kazanabilmiş ve böylece de işveren olabilmiş kişiydi. Er yada geç, Üstatların Kalfalardan ayrılma arzuları oluşacaktı ve 1725 yılında, İngiltere'de 3. cü derece uygulamasının başladığını ve 1730'larda da yaygınlaştığını biliyoruz. İşin bu safhasında artık her bir derece için ayrı bir merasimin geleneği yerleşmişti. Şimdi, mantıkî olarak bir dereceye daha ihtiyaç vardı. Üstadı Muhteremler diğer 3 dereceli masonlara göre bir ayrıcalık, onlardan ayrı çalışabilmek istiyorlardı. Beklenen 1740'lı yıllarda gerçekleşerek, Üstadı Muhteremler derecesi şeklinde bir uygulama başladı.

Yukarıda derecelerin oluşması basitleştirilmiş bir tablo şeklinde çizilmişse de bu çizim gerçeğe uygundur ve, gelişmenin mantığı içinde son Üstadı Muhteremler derecesi kısa zamanda R.A. şekline dönüşmüştür.

• TEMEL EFSANE VE İNGİLTERE BİRLEŞİK BÜ. L.'SİNİN KURULMASINDAN ÖNCEKİ GELİŞMELER :

İlk üç derecenin ana konusu Melik Süleyman'ın Kudüs'e ilk mabedi inşa etmesidir. Kitabı Mukaddeste Mâbedin inşaatı için Sur Kralı Hiram'ın Melik Süleyman'a, dul kadının çocuğu usta mimar Hiram'ı yollaması ile ilgili referanslar çok olmakla beraber Üstadın ölümü ile ilgili tek bir kayıt yoktur. Bu efsane temel bir namus ve fazilet ilkesini canlandırmak üzere sonradan yakıştırılmıştır.

Hiramik efsane doğal bir gelişme olarak kabul edildiği takdirde, sahenin artık bir sonraki gelişmeye de hazır olduğunu kabul etmek gerekir.

R.A. 3 cü derecenin doğal gelişimidir ve şekil olarak başlayan Üstadı Muhteremler derecesinin yerini almıştır. Ritüel ve efsane açısından da Hiram'ın trajik ölümü ile açık kalmış daire kapanmıştır.

İngiltere Büyük Locaları birleşme metninde, özellikle R.A.ın ayrı bir derece olmayıp 3 cü derecenin kapsamında bir nizam (order) olduğu belirtilir.

Özellikle Üstadı Muhteremlik makamının uzun yıllarca aynı Kardeş tarafından işgal edildiği bu dönemde, Üstadı Muhteremlik yapmış Kardeşlerin sayısal azlığı nedeniyle, kısa zamanda kaide değiştirilmiş ve "Ahiman Razon"un⁽²⁾ 1756 baskısında, küçümseyici bir ifadeyle, "Modernler" in fiilen Üstadı Muhteremlik yapmamış kardeşlere dahi sembolik olarak Üstadı Muhteremlik sınırlarını tevcih ettiklerini ve sonra da onları R.A. derecesine yücelttikleri yazılmıştı. Üs. Muh. lik sınırlarının verildiği kısa merasime "Passing the Chair" (Tahttan Geçme) merasimi denir. 1758 yılında İngiltere'nin Bristol kentinde birçok Kardeş R.A. derecesine yüceltilmişti. Aralarında Üs. Muh. lik yapmamış olanlar için de bu "Passing the Chair" merasiminin uygulandığı tersimata geçmiştir.

• İKİ BÜYÜK LOCANIN 1813 YILINDA BİRLEŞMELERİNDEN SONRAKİ GELİŞMELER :

Eskilerle Modernler'in Büyük Localarının 1813 yılında birleşmelerinden sonra Büyük Şapitler de 1817'de birleşmişti. Bu birleşme esnasında Üs. Muh. lik yapmamış Kardeşlere "Passing the Chair" merasiminin uygulanmasından vazgeçilmiş olunmasına rağmen, bu uygulama İngiltere'de yer yer 1850'li yıllara kadar sürmüştür. Günümüzde dahi, beratlarını Büyük Şapitlerin birleşmesinden önce elde etmiş bir çok ABD jürisdiksiyonunda, Üs. Muh. lik yapmamış Üstatlara çok kısa bir geçişle ayrı bir ön merasim uygulanır. Ancak bir R.A. Şapitrinin başkanı ve iki yardımcısı (Üs. Muh., I. ve II Nâ.ların karşılığı olan görevliler) mutlaka fiilen Üs. Muh. lik yapmış olmalıdır.

⁽²⁾ Bölünmeden sonra Eskiler'in Anayasası.

Büyük Şapitrlerle ilgili anlaşmanın 1817'ye sarkmasından dolayı, İskoçya'da, Royal Arch Büyük Şapitri Büyük Locadan bağımsız bir kuruluş şeklini almıştır. Bu nedenle, Önsöz'de de görülebileceği gibi, 1965'de Türkiye Büyük Locasının İskoçya Büyük Locası tarafından tahsis edilmesi sonucunda, Royal Arch'ın Türkiye Büyük Locasının kapsamına alınması ihmal edilmiştir.

ROYAL ARCH'IN EFSANE VE RİTÜELİNİN ESASLARI :

EFSANE :

A. Konum :

Yahudiler Babil esaretinden dönünce ikinci Mâbedin inşaatına başlamak üzere hazırlık yaparlar. Süleyman Mâ.nin yeniden inşa edileceğini haber alan 3 Seyyah, bu kutsal işte görev almak için Mâ.in kapısına gelirler. Kendilerine temelin kazılacağı arazinin tesviyesi görevi verilir.

B. Kayıp Kelime :

Temelin kazılacağı arazi düzeltilirken kazmanın boş ses veren bir taşa çarpmasıyla Süleyman Mâbedinin Kutsalların Kutsalının saklı bulunduğu mahzenin kubbesinin kilit taşı tesadüfen bulunur. Mahzende, Tanrı'nın Musa'ya verdiği 10 Emrin kazanmış olduğu kutsal taşların içinde saklandığı Ahit Sandukası, bir rulo parşömen ve bir sunak bulunur. Sunağın yan cidarlarının üzerinde 3 Bü. Üstadın (Hz. Süleyman, Sur Kralı Hiram ve Mimar Hiram) isimleri kabbartma harflerle yazılmıştır. Sunağın üzerinde ise Tanrı'nın gizli adı, Kayıp Kelime altın harflerle yazılmıştır. Kayıp Kelime bulunmuştur, ancak 4 harfli olan bu kelimenin telâffuzu caiz değildir.

C. Efsanenin doğal sonucuna ulaşması :

Royal Arch üçüncü derecenin efsanesi ile felsefesini tamamlar. Üstat Hiram'ın ölümüyle kaybolan Kelime yeniden bulunarak ritüelin açık kalmış dairesi kapanmaktadır. Mavi Locaların Masonluğu operatiflikten gelen ritüellere sahip olup esasta pratik bir Masonluktur. İlke ve akideleri, bizlere, insanlığa hizmet edebilmenin pratik kurallarını öğretir. Ancak insan yapısı basit bir pratik yapıyı aşarak daha ulvî düşüncelere de ihtiyaç gösterir. Royal Arch'da insanın kaçınılmaz kaderini düşünmeye sevk ediliyoruz, başka bir deyişle, pratik yaşam felsefesinden manevî değerlere doğru yöneltiyoruz. Din sınırları aşılmadan aday Tanrısıyla olan özel münasebetinin niteliğini düşünmeye sevk edilir. Kısaca, Royal Arch pratik felsefeden çıkarak insan ni-

tebliğinin esas manevî kavramına uzanan Mesleğimizin tamamlayıcı cüz'üdür.

RİTÜEL VE KADEMELER :

A. Şapitr:

R.A. Locasına Şapitr denir. Şapitr içinde Görevleri 4 kademelidir. Birinci kademeye "Yüceltme" merasimi ile varılır. Diğer kademelere bir İs'ad merasimi ile geçilir.

B. Yüceltme töreni :

R.A. Nizamı 3 adaya birden tevcih edilir. Aday sayısı üçten az ise, ef-sanenin temsili esnasında eskilerden seçilen Kardeşlerle sayı üçe tamamlanır.

C. Ritüelin tanımlanması:

Ritüel ve Merasimlerin düzenlenmesi 1834 yılında tamamlanmıştır. Bugün kullanılan başlıca Domatic, Aldersgate ile Standard ritüellerinin temelleri 1834 yılındaki çalışmalara dayanır.

İDDİALAR :

1. R.A. bir 4. derecedir :

• İngiltere Birleşik Büyük Locası Anayasası Önsözü: Aralık 1813 tarihinde iki Büyük Locanın resmi birleşme beyannamesinde, "*saf Kadim Masonluk üç dereceyi, yani, Çıracak, Kalfa ve Kutsal Royal Arch Yüksek Nizamı dahil olmak üzere Üstat Mason derecelerini kapsar*" ibaresi yer alır. Royal Arch İs'ad edilmiş Üstadı Muhterem Nizamının devamıdır ve açık kalan Hiram Efsanesini tamamlar. R.A. Nizamı kesin olarak 3. cü derecenin bir parçasıdır. Halen ritüellerimizde Üs. Muh.in İs'ad töreninde, sırayla Çıracaklar, Kalfalar ve Üstatlar Mâ. dışına çıkarılırlar ve İs'ad Üs. Muh.i, "*şimdi İs'ad Edilmiş Üstadı Muhteremler celsesini açıyorum*" der.

• Tüzüklerimizde "İs'ad Edilmiş Üstadı Muhteremler Celsesi" diye bir bahis yoktur. İngiltere'nin tüzüğünde Royal Arch'dan bahsedilmekte, Royal Arch da İs'ad Edilmiş Üstadı Muhteremler Celsesini kapsadığından böyle bir ifadeye gerek kalmamıştı. Tüzüklerimizdeki kapsam maddesini İngiltere örneğine göre düzeltmemiz bu eksiğimizi de tamamlayacaktır.

2. Royal Arch ayrı bir rittir :

ETİMOLOJİ:

Rit kelimesinin etimolojik tetkikinden Yunanca Arithmos = sayı ve Sanskritçe = dinsel nizam terkiplerinden geldiği anlaşılmaktadır. Dolayısıyla, rit bir dinde merasimlerin önceden belirlenmiş şekli ve sırası veya bir cemaatin dinsel inançlarını ifade etmek için uyguladığı merasimlerin toplamıdır. Hristiyan dininde değişik uygulama ve sapmalara rit denir (Kopt, Maronit, Gregorien, Ortodoks gibi).

Masonluk yukarıdaki anlamda rit kelimesini kabul ederek Rektifiye İskoç Riti, Eski ve Kabul Edilmiş İskoç Riti (E.K.E.S. Riti), Fransız Riti terminolojisinde rit kelimesini Rejim, Sistem kelimeleri ile eş anlamda kullanır. Müşterek bir yönetimin altında olduklarından veya ard arda yapılan çalışmaların birinden diğerine devredildiği için bir bütün veya grup olarak kabul edilen bir derece dizisine RİT de-

nir. Rit yükselen derecelerin tümünü kapsarken, ritüel her bir merasimin kendine has uygulamasını tanımlar.

KELİMENİN İLK KULLANILIŞI :

Hürmasonlukta bildiğimiz ilk sapma 1751 yılında İngiltere'de yeni bir Büyük Locanın kurulmasıdır. Yeni kurulan Büyük Loca 1717 de kurulan ilk Büyük Locayı ifşaatlar sonucunda kelimeleri değiştirdiğinden sapma yapmakla suçluyor ve böyle yenilikler ihdas ettiği için ona *Modernler* ismini takarken kendisini de *Eskiler* olarak tanımlıyordu. Bu noktadan çıkışla, *Eskiler Riti* ile *Modernler Riti* terimleri, bir polemğin sonucunda da olsa, ilk defa kullanılıyordu. Fransa'da, 26 Ağustos 1774 tarihinde (5774 yılının 8. ci ayının 26.cı günü) yayınlanan İskoç Şapitrleri tüzüğünün ilk maddesinde *İskoç Riti Masonlarından* söz edilir. 1778 yılında Fransa'da *Rektifiye Edilmiş İskoç Rejimi* kurulur ve "Rejim" kelimesi burada özellikle kullanılmakla beraber sonradan "Rit" kelimesi "Rejim" in yerini almıştır. İzleyen yıllarda Grand Orient "*Fransız Riti*" ni kurar, bunu Eski ve Kabul Edilmiş İskoç Riti, Misraim Riti, Memfis Riti izler.

RİTLERİN ÇOĞALMASI :

Rit kelimesinin kullanılması 18. y.y. da yaygınlaşır, A.B.D.'de de York Riti doğar. 1861 yılında Ragon "Le Tuileur" adlı eserinde, o tarihte Fransa'da mevcut 52 değişik riti sayar.

Ritlerin çoğalmalarının nedeni, kendilerini ispatlama yarışında olan üst derecelerin mavi locaları etkileme çabasıdır. İngiliz Masonluğu üst derecelerin herhangi bir üstünlük sağlayabilecekleri düşüncesini reddettiğinden "rit" kelimesi yerine "working" kelimesini kullanmayı daha uygun görmüştür. Bu kelimeyi "çalışma şekli" veya "stil" olarak çevirmek mümkündür. Genelde kullanıldığı şekil ile, *Taylor Riti*, *Emülasyon Riti* yerine, *Taylor Stili*, *Emülasyon Stili* demek İngiliz düşüncesine daha yakın olur.

Kapsadıkları derecelerin karakterleri çok değişik olabileceğinden, Ritler içeriklerine göre tasnif edilemezler. Bazı derecelerin karışık öğelerden oluştukları da ayrı bir vakıadır. Derece veya ritler aşağıdaki düşünsel öğelerden oluşmuş olabilirler: Simya, Apokalips, Enok, Dokuzuncu Kemer, Tufan Öncesi, Noaşit, Mimari, Astroloji, Şövalye,

Meslekî, Tarih, Haçlı Seferleri, Hristiyan, Kriptik, İskoç, Seçilmişler, Vekiller, Hiram, Telâffuz Edilemeyen Kelime, İs'ad, Kadoş, Büyü, Okültizm, Askerî, Mistik, Operatif, Felsefî, Roz Kruva, Tampliye, İkinci Mâbet, Ulvî, Sembolik.

ROYAL ARCH VE RİTLER :

Royal Arch Masonluğu, York Ritindeki şeklinin dışında ve dünyada yaygın olarak kullandığı şekliyle, ülke obediansının uyguladığı rit ne olursa olsun 3° nin tamamlayıcı cüz'ü olduğundan onu ayrı bir rit gibi düşünmek fevkalade yanlış olur. Örneğin, muntazam Fransa Milli Büyük Locasında (GLNF) 7 ayrı rit uygulanmakta, mavi locaların ritüelleri de ona göre değişiklikler arz etmekte, ancak her ritte çalışan localarda Royal Arch şapitleri, üçüncü derecenin tamamlayıcısı olarak çalışmaktadır.

R.A.ın ayrı bir rit olmadığını, Üstat derecesinde İs'ad edilmiş Üstadı Muhteremler Nizamının evriminden başka bir şey olmadığını, dolaşısıyla, İs'ad edilmiş Üstadı Muhteremlerle birlikte Üçüncü Derecenin tamamlayıcı cüz'ü olduğunu yukarıda görmüştük ⁽³⁾.

MAVİ MASONLUĞUN DIŞINDAKİ RİT VE DERECELER : (4)

Ragon, yukarıda sözünü ettiğimiz "le Tuileur Général" adlı kitabında, 52 ritin dışında, 75 değişik masonluk, 34 sözde masonik nizam, 26 androjen nizam, 6 masonik akademi ve toplamda 1400 den fazla derecenin alfabetik sırayla dökümünü, bazılarının da ritüellerinin ana hatlarını verir. Coil's Masonic Encyclopedia'ya göre, 18 ci y.y. sonlarında, mevcut 1100 den fazla derecenin çok küçük bir kısmı İskoç Ritine bağlıydı. Bu derecelerin bazıları kısa ömürlü olmuş, bazıları, İsveç Rit'i gibi, lokal kalmış, bazıları aralarında birleşmiş, çok azı da genelde kabul görmüştür.

Şövalye derecelerinin kaynağını Fransız Masonluğunda görebiliyoruz. Masonluk Fransa'da yerleşir yerleşmez şövalyelik temaları ile mistik yönelmeler, eşitlik ve kardeşlik esası üzerine kurulu Mesleki Masonlukla (İlk 3 dereceli mavi localar) çelişkiye düşmeye başladı. Bu olay, başından beri masonluğun içinde var olan ve mason tarihini

(3) TARİH başlığı altında ve derecelerin gelişmesi bahsinde.

(4) İngiltere, ABD, İskoçya ve İrlanda'da uygulanan rit ve derece sistemleri Ek 2 de verilmiştir.

de etkileyen çelişkiyi gün ışığına çıkardı. Bir yandan Masonluk tüm insanların kardeş ve eşit olduklarını, dinsel dogmatizmin ve mezhepçiliğin dışında Evrenin Ulu Mimarına inandıklarını, diğer taraftan da gizli ritler ve sembollerle ifade edilebilen eski ve gizli bir bilgeliğin, bir gnozun var olduğunu ve yalnızca belirli bir dereceye erişebilenlerin buna vakıf olabileceklerini iddia ediyordu. Böylece, Masonluk Aydınlanma düşüncesi ile ona karşı olan düşünceleri sinesinde birleştirebiliyordu. Bu çelişkili ifadelerin hangisinin ağır bastığı ise, Masonluğu eşitlik, tolerans, laiklik ve demokrasi arayışına, veya yalnızca haricinin hiçbir zaman erişemeyeceği bir tasavvufun içinde şekillenmiş bilgelik ve irfan arayışına yönlendirecekti.

Kardeşlere, landmarklarımıza bağlılık çerçevesi içinde sunulan bu alternatifler, felsefeleri açısından bazen çelişki içindeymişler gibi gözükseler de, Masonluğu zenginleştirmekte ve ufkunu genişletmektedirler. Bu değişik eğilimler aslında bir birlerini tamamlayarak beşerin yaradılışının içindeki çelişkilerin paralelinde, güzel bir sentez oluştururlar ve bunların hiçbirini bir diğerine rakip görmek yanlışlığına düşmemek gerekir.

3. Royal Arch EKSR'nin 13 ve 14 derecelerinde zaten vardır. tekrara gerek yok:

Royal Arch'ın EKSR'nin hiçbir derecesi ile bir ilişkisi yoktur. Aynı ismi taşıyan 13° ritüeli *Enok'un Royal Arch'ı* (bazen de *Süleyman'ın Royal Arch'ı*) olarak anılır. Bu derecenin efsanesinin özeti de şöyledir:

"Hz. Adem'den sonra 6.cı kuşağı oluşturan Enok'a rüyasında Tanrı, asıl ismini öğrenmek istiyorsa kendisini takip etmesini söyler. Böylece Enok bir dağın tepesinde parıldayan ışıklarla yazılı İsmi görür, İsmi telâffuzu kulağına fısıldanır ve tekrar edilmesi yasaklanır. Dağdan indiğinde Enok kendisini yer altında, her biri kemerli dokuz katın sonuncusunda bulur ve dağın tepesinde gördüğü İsmi, karşısında, altın bir üçgenin üzerinde yazılmış olarak tekrar görür. Enok, bu rüyadan aldığı ilhamla yerin altına dokuz kat kemerli mahzenler inşa eder, dokuzuncusunu da kayanın içine oyar. Bu dokuzuncu mahzende, Allah'ın Tarif Olunmaz İsmi bir altın üçgen plakanın üzerine kazır ve akik taşından bir küpün üzerine yerleştirir.

"Enok gelecek olan Tufanla insanlığın tüm bilgi birikiminin yok olacağını düşündüğünden bu bilgileri biri tunçtan, diğeri de granitten iki sütunun üzerine kazır.

"Nuh Peygamber Tufandan sonra Tunç sütunu bulur ancak 9 katlı mahzenin yerini tarif eden Granit sütunu bulamadığından Kutsal İsim kaybolur ve ancak yüz yıllar sonra Hz. Musa'ya vahiy ile bildirilince tekrar bulunur.

"Süleyman Mâ.nin inşası esnasında Üstat Hiram öldürülünce, iki Kral, Hz. Süleyman ile Sur Kralı Hiram, başka bir yere bir mâbet inşa etmesi için Adoniram'ı görevlendirdiler. Baş Mimar Adoniram ile yardımcıları Joabert ve Stolkin bu inşaatı yürütürlerken Enok'un 9 katlı mahzenini ve Akik küple üzerinde yazılı levhayı bulurlar."

15° Doğu ve Kılıç Şövalyeleri Şapitrinde ise, İkinci Mâ. in inşaatı bitmiştir. Zorobabel'in Gabara Köprüsünü savaşıarak geçmesi esirlikten bağımsızlığa geçişin sembolüdür. Şapitrin başkanı Zorobabel'e özgülüğünü geri veren Pers Kralı Sirius'dur, aday da Zorobabel'in kendisidir.

Mavi Localarda, Üstat derecesinin tamamlayıcı cüz'ü olan R.A. da ise Mâ. yeniden inşa edilecektir, inşaata henüz başlanmamıştır, tesadüfen Hz. Süleyman Mâ. nin Kutsalların Kutsalı bulunur.

Görülebileceği gibi 13° veya 15° efsaneleri ile ilgili müşterek tek bir konu veya mekân yoktur.

4. Royal Arch Yüksek Şûra'ya olan ilgiyi zayıflatacaktır.

Bu çalışmanın 2 ve 3 sayılı eklerinde İngiltere, İskoçya, İrlanda ve A.B.D. de üyelerini mavi localardan alan değişik rit, derece ve nizamların tablo ve cetvelleri gösterilmiştir. İstatistiki olarak mavi locaların dışında yan kuruluşlara da üye olan Kardeşler, genelde birden fazla sisteme üye oluyorlar, insan tabiatının yapısı bunu böyle getiriyor. Ancak hemen tekrar belirtelim ki, Büyük Locaya bağlı Royal Arch ayrı bir rit veya derece değildir, Royal Arch nizamına dahil olmak hiç bir zaman mecburi olmayacaktır ve kesinlikle EKSR'nin derecelerine rakip olmak gibi bir düşünce olmamıştır ve olamaz da.

5. Royal Arch bir Hristiyan derecesidir.

Bazı Kardeşlerimiz, Uğur Mumcu'nun dediği gibi, bu konuda bilgi sahibi olmadan fikir sahibi olmuşlardır. Hz. Süleyman, Sur Kralı Hiram ve Hiram Abif'in inşa ettikleri birinci Mâbedin Babil tarafından yıkılmasından geçen 75 yıl sonra (M.Ö. 8 ci y.y.) cereyan eden olaylar R.A. efsanesinin temelini oluşturmaktadır. Hz. İsa'nın doğumundan 8 y.y. önce gelişen bir efsane Hristiyan olamaz. York Riti'ne gelince, Eski ve Kabul Edilmiş İskoç Riti'nin, değişik din ve inançları ele alan 33 derecesinin tümünün, İngiltere, İskoçya, İrlanda ve İskandinavya ülkelerinde yalnız Hristiyanlara mahsus bir rit şeklinde uygulandığı gibi, York Riti de Hristiyanlara mahsus bir rittir ve kapsamındaki Royal Arch da aynı çerçeve içinde ele alınmıştır. Kıt'a Avrupasında ve genelde dünyada uygulanan R.A. 3° nin tamamlayıcı cüz'üdür, ayrı bir rit değildir, Hristiyanlıkla ilgisi yoktur. Ek 2 de Royal Arch, "COMPANION, (J), (H), (Z)" olarak baştaki "Craft" karesinin hemen altında yer almaktadır. Hristiyan nizam ve dereceler karelerin içinde "Christian Order" olarak gösterilmişlerdir. (*"Ancient and Accepted Rite, 4 - 33 karesinin alt yazısı gibi.*)

6. Royal Arch Türk Mason tarihinde hiç yer almamıştır, yeni bir uydurmadır.

İskoçya Büyük Locası arşivlerinde yapılan araştırma sonucunda, İstanbul'da 20 Eylül 1865 tarihinde, "*Thistle of the East*" isimli ve 107 sayılı, İzmir'de de 18 Haziran 1869 tarihinde "*Homer*" isimli ve 132 sayılı birer Royal Arch Şapitrinin İskoçya'dan aldıkları beratlarla kurulduklarını ve her iki şapitr'in de 1924 yılında beratlarını ana localarına iade ederek kapandıkları saptandı. Berat ve matrikül fotokopileri arşivimize konmak üzere tarafımıza yollandı. Bu beratlar 14 sayılı TESVİYE dergimizin 12 ve 13. cü sayfalarında yayınlanmıştır. İrlanda'dan temin edilen arşiv dokümanlarından İstanbul, Hasköy'de kurulu 166 sayılı Hasköy Şapitri ile ilgili muhaberat bulunmuştur. İrlanda Bü. Şapitrinden 7 Mayıs 1875 tarihinde Hasköy Şapitrine yollanan matrikül hareketleriyle ilgili mektup 15 sayılı TESVİYE'de (s. 34) yayınlanmıştır.

7. Royal Arch'ın dünyada yaygın olduğu doğru değildir.

DÜNYADA BAŞLICA ROYAL ARCH UYGULAMALARI :

• İNGİLTERE: 2 Büyük Loca (Eskiler ve Modernler) 1813 de birleştiklerinde Royal Arch'ın konusunu ileri bir tarihe bırakmışlardı. Aynı

tarikhlerde İskoçya ve İrlanda Büyük Locaları İngiltere Birleşik Büyük Locasının anayasasını kendilerine model olarak alınca, konu 1817 de hal edilinceye kadar, değişik uygulamalar baş göstermiştir. (Ek 1'e bakınız)

• İRLANDA: İrlanda Eskilerin ritüelini, bazı değişikliklerle uygulamaya devam etmiştir. Seyyahlar yoktur, yerlerini zanaatkârlar almıştır. Başkan, 1.ci ve 2.ci Nazırın isimleri değişiktir. Mâbedin yeniden inşası Zorobabel dönemi yerine Kral Josiah'ın zamanındadır. Bu farklılıklara rağmen ana tema aynıdır. R.A. Büyük Şapitri İngiltere'deki gibi Büyük Locaya tâbidir.

• İSKOÇYA: İskoçya R.A. Ritüelleri İngiliz ritüellerine çok yakındır, ancak R.A. Bü. Şapitri bağımsızdır. Ülkede, üyelerini Mavi Localardan alan Tampliye Şövalyeleri, 33 dereceli E.K.E.S.R., Malta Şövalyeleri, Constantin'in Kızıl Hacı Şövalyeleri, İskoçya Kraliyet Nizamı, v.s. nizam veya teşkilatlar gibi Royal Arch da tümüyle müstakil bir organizasyona sahiptir.

• ABD: (YORK RİTİ) : İngiltere'nin York kentinde, Eskiler'in ritüelleri birleşmeden sonra da kullanılmaya devam edilmiştir ve York Riti tabiri Eskilerin Masonluğu ile eş anlam kazanmıştır. ABD'de birçok Bü. L. beratlarını birleşmeden önce Eskiler'den almışlardı. Bu Bü. L.ların bir kısmı çalışma şekillerini Ancient York Masonry (A.Y.M.) diye nitelerler. York Ritinde Royal Arch Masonluğun zirvesi olarak kabul edilir ve Capitular dereceler (Latince: Capit = Baş) diye adlandırılan "Mark Master, Past Master, Most Excellent Master ve Royal Arch Mason" dereceleri Royal Arch şapitrleri tarafından yönetilirler. Yalnız York Masonluğu için ayrı bir Rit olduğu söylenebilir. York Riti, yukarıda da gördüğümüz gibi, genelde Hristiyan bir Rit şeklinde uygulanır.

R.A. TEŞKİLATI OLAN AVRUPA BÜYÜK LOCALARI :

Almanya, Avusturya, Belçika, Finlandiya, Fransa, Hollanda, İngiltere, İrlanda, İskoçya, İspanya, İsrail, İsveç, İsviçre, İtalya, Norveç, Portekiz ve Yunanistan.

Not: Dünyada mevcut muntazam obediansların hemen hemen hepsinde R.A. vardır.

R.A. TEŞKİLATI OLMAYAN AVRUPA BÜYÜK LOCALARI :

Türkiye ve Lüksemburg (Lüksemburg'da yalnızca 4 Loca çalışıyor).

8. Royal Arch'ın localarla ilişkisi ne olacaktır? Mâbetlerimizin kullanımında boş zaman yoktur.

• Kasım 1813 tarihli İngiltere Birleşik Büyük Locasının birleşme zapıtının ikinci maddesi şöyledir :

"Saf ve Kadim Masonluk yalnızca üç dereceden oluşur, başkası yoktur; bu dereceler Çıracak, Kalfa ve Royal Arch Alî Nizamını da kapsayan Üstat dereceleridir."

Üstat derecesinin kapsamında olan R.A. Nizamı, Mavi Locaya, dolayısıyla Büyük Locaya bağlıdır ve kesinlikle bir dördüncü derece değildir. Hatta, 18 Mart 1817 Büyük Şapitrlerin birleşme metninde her şapitrin mutlaka bir locaya bağlı olması gereği özellikle vurgulanmıştır. Şapitr genelde bağlı olduğu Locanın ismini ve numarasını alır. Herhangi bir nedenle isim değişik olabilirse de şapitrin anıldığı numara mutlaka kurucu locasının numarasıdır. Loca kapanırsa, şapitr de kapanır. Tabiatıyla, örneğin, aynı gün toplanan birden fazla locanın müştereken bir Şapitr Kurma imkânları vardır, ancak bu localardan biri kurucu loca sayılacak ve Şapitr de o locanın numarası ile anılacaktır. Royal Arch Şapitrleri Localar Genel Tüzüğü ile Büyük Loca Tüzüğüne göre yönetilirler. Localarına bağlı olduklarından Konvana Şapitrlerden delege gitmez.

• Royal Arch Şapitrleri localar kadar sık toplanmazlar. Cumartesi günleri, semt mâbetlerinde veya aynı gün loca çalışmasından önce ya da sonra R.A. çalışması yapılabilir.

9. Türk Masonluğu İntizamını kaybeder ve bölünür.

Muntazam Masonluğun en büyük çoğunluğunda Royal Arch mevcuttur. İntizam kaidelerine en çok dikkat eden İngiltere Büyük Locasının Büyük Sekreteri, Royal Arch'a intisabımızı bizzat sağlamıştır. Royal Arch'ın olması ya da olmaması intizamı ne sağlar ne de bozar. İngiltere Birleşik Büyük Locasının Anayasa Kitabının başında bir Büyük Locanın tanınması için gerekli 8 intizam kaidesini, özetle, aşağıdaki gibi sıralamıştır :

İNTİZAM KAİDELERİ :

1. Menşe intizamı.
2. Evrenin Ulu Mimarına inanış.

3. Kutsal Kitaplar üzerine yemin.
4. Üyelerin tümünün erkek olması.
5. Büyük Locanın tam bağımsız olması, egemenliğini başka bir kuruluşla paylaşmaması.
6. Çalışma esnasında Kutsal Kitaplarla, gönye ve pergelin istisnasız hazır bulunması.
7. Localarda din ve politika tartışmalarının kesin olarak yasaklanmış olması.
8. Landmarkların korunması.

BÖLÜNME :

Bölünme ile ilgili iddia aslında anlaşılammıştır. 1965 olaylarında Yüksek Şûra'nın Büyük Locaya bağımsızlığını vermiş olması ve bu bağımsızlığa karşı düşünceye sahip bir grup Masonun itirazı o tarihteki bölünmenin ana nedenini oluşturmuştu. Bugün Türkiye Büyük Locası tam bağımsız bir kuruluştur (aksi zaten intizamımızı kaybettirirdi), Yüksek Şûra ile de hiç bir problemi yoktur, Royal Arch da yalnızca Büyük Locayı ilgilendirir. Kardeşlere bir zorlamanın da kesinlikle söz konusu olamayacağına ve isteyenin kendi hür iradesi ile Royal Arch'a katılıp katılmayacağına göre, bölünme iddiasının demagogji dışında, ciddi bir yanı olamaz.

10. Büyük Locadan izin almadan ve Konvan tarafından oylanarak tüzüklerimize alınmadan İngiltere'de bir Royal Arch Şapitrine kabul edilmek tüzüklerimize aykırıdır.

Her Kardeşin başka bir muntazam obediansda istediği locaya katılma, hatta tam üye olmaya hakkı vardır. Yurt dışında çalışanlarımız, öğrenci ve diplomatlarımız, Türkiye Büyük Locasına veya kendilerine intizam kaybettirenden, yurt dışında da localara üye oluyorlar, muntazam obediansların bizde olan ve olmayan paralel rit ve de-recelerine devam ediyorlar.

Muntazam İngiltere Birleşik Büyük Locasının herhangi bir muntazam kuruluşuna Türk Masonlarının katılması Türkiye'nin değil İngiltere'nin sorunudur.

Büyük Sekreterliğin bilgisine gelince, İngiltere'de Royal Arch'a katılma bizzat zamanın Büyük Üstadı En Muh. Can Arpaç K.in teşviki ve iştiraki ile olmuştur. En Muh. Tunç Timurkan K. de Royal Arch'a katılmıştır.

11. Bize ne faydası olacaktır?

A. EFSANE :

İngiltere Bü. Locası 1717'de kurulunca Üstat derecesi henüz yoktu. Nitekim, İngiliz ve İskoçya Masonluklarının armalarında Gönye-Pergel 2. derecededir. Anderson'un ilk anayasasında (1723) 3. dereceden bahis yoktur. Buna göre, muntazam Masonluk 2. derecede de kalabilir.

Yarım kalan Hiram efsanesini R.A. tamamlamaktadır. Artık Kaybolan Kelime'nin yerine ikame bir kelimeyi kullanmak gerekmeyecektir. Kelime bulunmuştur. Ancak telâffuzu caiz değildir. "Neden Royal Arch?" sorusunun cevabı "neden 3. derece?"dir.

B. ZENGİNLEŞME :

Kardeşlere Landmarklara bağlılık ve intizam çerçevesi içinde sunulan alternatifler Masonluğu zenginleştirmekte ve ufkunu genişletmektedir.

C. YABANCI OBEDİANSLARI ZİYARET :

Yabancı obediansları ziyaret edecek bir kardeş Royal Arch nedeniyle bir yabancılık çekmeyecektir.

D. LOCALARDA DEVAM :

Localarımızda devamsızlığın en büyük nedeni K.lerin çalışmalarına yalnızca seyirci olarak katılmalarından ileri gelir. Kardeşlerimiz Masonluğun psikodramasında görev aldıkları oranda bağlılıkları ve devamları artar. Bu varsayımın ışığında, Royal Arch, Üstat olup da henüz görev alamayan, veya Önceki Üstadı Muhteremlik görevlerini tamamladıktan sonra kendilerini boşlukta hisseden Kardeşlerimiz yeni görevler vererek devamsızlığa bir çaredir.

SONUÇ :

Önsözde de belirttiğimiz gibi, Royal Arch'ın bize getirebileceği hiç bir eksi yoktur, artılar ise Kardeşlerin ilgisi oranında olacaktır. Bu imkânın ön yargılarla peşinen reddi ise izahı mümkün olmayacak garip bir olgu olacaktır.

KAYNAKÇA :

1. *Harry Carr's World of Freemasonry*
 - a. *More Light on the Royal Arch*
 - b. *The Relationship between the Craft and the Royal Arch*
2. *Beyond the Craft, Keith B. Jackson*
3. *A History of the York and Scottish Rites of Freemasonry, Henry Ridgely Evans*
4. *Royal Arch Matters, A. Wells*
5. *TEVSİYE Dergisi, sayı 14 ve 15 (Beratlar)*
6. *TESVİYE sayı 2,3,20 (Rit.....)*
7. *Freemasons Book of the Royal Arch, Bernard E. Jones*
8. *10 - 14 Dereceler Üzerine Yapılan 1970 Yılı Çalışmaları, Kurtuluş Olgunlaşma Locası*
9. *Tuileur Général de la Franc-Maçonnerie, J. M. Ragon*
10. *The Rose Cross and the Age of Reason, Christopher McIntosh.*
11. *Fifty Royal Arch Questions Answered, Harry Mendoza*
12. *Dictionnaire de la Franc-Maçonnerie, Daniel Ligou*
13. *Coil's Masonic Encyclopedia*

EK 1

İNGİLTERE BİRLEŞİK BÜYÜK LOCASI ANAYASA KİTABI VE EKLERİNDE ROYAL ARCH :

a. Kitap :

"Anayasa Kitabı tek cilt içinde Büyük Loca Anayasası ile Royal Arch Tüzüklerini birlikte içermektedir."

b. İngiltere Birleşik Büyük Loca Anayasası Giriş Beyanı :

"Aralık 1813 tarihinde iki Büyük Locanın birleşmesinin Resmi (solemn) Birleşme beyannamesinde, saf Kadim Masonluk üç dereceyi, yani, Çırak, Kalfa ve Royal Arch Âli Nizamı dahil olmak üzere Üstat Mason derecelerini kapsar."

c. Royal Arch Tüzükleri Giriş Beyanı :

"Bu tüzüklerde yeri bulunamayan bütün konularda İngiltere Royal Arch Nizamı, bundan böyle Büyük Loca tabir edilecek Hür ve Kabul edilmiş Masonların Kadim Kardeşliğinin Anayasası ve Kuralları ile bağlıdır."

Anayasa Kitabı ile ilgili yorumlar kitapçığınan: (Information for the Guidance of the Craft, 1993)

ROYAL ARCH'A ÜYELİK :

"Büyük Kurul, Royal Arch'a katılmış olan Kardeşlerin localarında, saf ve kadim Masonluğunun R.A.'a. katılmadan eksik kalacağını Üstat Masonlara anlatabilmeleri ve Royal Arch'a katılmak isteyenlere her türlü teşviki göstermelerinin gerektiğini Kasım 1990 tarihinde Büyük Şapitr'e yazmış olduğu raporda belirtmiştir.

En son olarak 1984 yılında bu konuya dikkati çeken Kurul, yukarıda vaaz edilen hususlara tam katıldığını beyan ederek Üstat Masonları teşvik etmenin en müsait zamanının Üstat diplomalarının verildiği

an olduğunu ifade etmiştir. Bu nedenle Büyük Kurul, diplomaları verecek Kardeşlerin yeni Üstatları, Masonik kariyerlerine Yücelme (Exaltation) yoluyla devam etmelerini önemle telkin etmelidirler. (11 Mart 1992 Büyük Kurul Raporundan alınmıştır.)"

ROYAL ARCH ŞAPİTRLERİ :

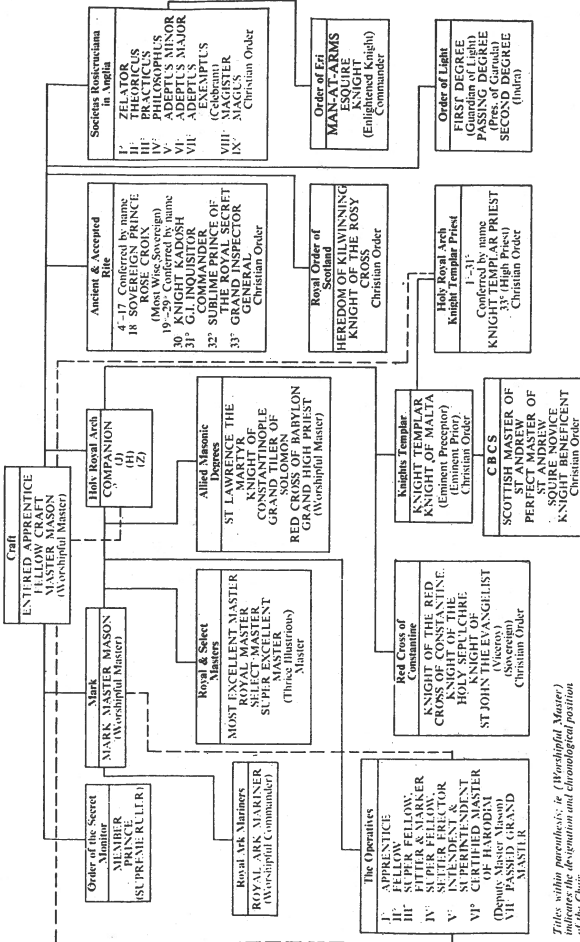
"Bir Royal Arch Şapitrine berat verilmeden önce, bağlanacağı Locanın Üstadı Muhteremi ile Nâzırları bir tavsiye levhasını Loca içinde imzalamalıdır. Şapitr Yükselme törenleri için aday kaynağını genellikle bu locadan temin edecektir; bu nedenle Loca ve Şapitrin çok yakın temasta olmaları ve Locanın Şapitrinde olup bitenlerden haberdar olması gerekir. Şapitri ile münasebetini kaybeden bir Loca bu teması tekrar tesis etmelidir."

ROYAL ARCH BİJULARININ TAKILMASI :

"Anayasa Kitabının 241 sayılı kuralına göre, Localarda, Anayasa Kitabının giriş beyanında belirtilen saf Kadim Masonluğun üç derecesinin, yani, Çırak, Kalfa ve Royal Arch Yüksek Nizamı dahil olmak üzere Üstat Mason derecelerinin Büyük Üstat tarafından tasdik edilmiş bijuların dışında kalanlar kullanılamaz.

Büyük Kurulun görüşü Royal Arch bijularının tüm loca toplantılarında takılabileceği, hatta takılmalarının teşvik edilmesi gerektiği meilindedir. (9 Eylül 1981 Büyük Kurul Raporundan alınmıştır.)"

İngiltere, A.B.D., İskoçya ve İrlanda'da üyelerini Mavi Localardan alan değişik Rit ve derecelerin tablo ve cetvelleri: (5)

Titles within parenthesis; is (Worshipful Master) indicates the dignitarian and chronological position of the Chair.

(5) Royal Arch, "COMPANION, (J), (H), (Z), olarak baştaki "Craft" karesinin hemen altında yer almaktadır. Hristiyan nizam ve dereceler karelerin içinde "Christian Order" olarak gösterilmiştir. ("Ancient and Accepted Rite" 4 - 33, veya, "Societas Rosicruciana in Anglia" karelerinin alt yazıları gibi).

DEGREE COMPARISON CHART

ENGLAND	DEGREE	USA	SCOTLAND	IRELAND
—	PAST MASTER	General Grand Chapter of Royal Arch Masons	—	—
Bristol Chapters only	EXCELLENT MASTER	Gd Council AMD	} Supreme Grand Chapter of Royal Arch Masons and Grand Lodge	} Supreme Grand Royal Arch Chapter
Supreme Grand Chapter	ROYAL ARCH MASON	General Grand Chapter of Royal Arch Masons		
Grand Lodge of Mark Master Masons	MARK MASTER MASON	Grand Council of Allied Masonic Degrees		
	ROYAL ARK MARINER			
Grand Council of the Order of the Secret Monitor	MEMBER PRINCE SUPREME RULER	—	—	—
Grand Council of Royal & Select Masters	MOST EXCELLENT MASTER	—	—	—
	ROYAL MASTER	—	—	—
	SELECT MASTER	General Grand Council of Royal & Select Masters	Supreme Grand Chapter of Royal Arch Masons	—
	SUPER EXCELLENT MASTER	—	—	—
Grand Council of Allied Masonic Degrees	ST LAWRENCE THE MARTYR KNIGHT OF CONSTANTINOPL	Grand Council of Allied Masonic Degrees	—	—
	GRAND TILER OF SOLOMON	—	—	—
	RED CROSS OF BABYLON	Grand Encampment of Knights Templar	Red Cross Knight on Babylonish Pass	—
	GRAND HIGH PRIEST	General Grand Chapter of Royal Arch Masons	—	—
—	SECRET MONITOR	} Grand Council of Allied Masonic Degrees	—	—
—	ARCHITECT		—	—
—	GRAND ARCHITECT		—	—
—	SUPERINTENDANT MASTER OF TYRE		—	—

DEGREE COMPARISON CHART

ENGLAND	DEGREE	USA	SCOTLAND	IRELAND
Supreme Council for England & Wales	ANCIENT & ACCEPTED RITE 4° - 33°	Supreme Councils for USA (Northern & Southern Jurisdictions)	Supreme Council for Scotland	Supreme Council for Ireland
Grand Imperial Conclave of the Red Cross of Constantine of England and Wales etc.	RED CROSS OF CONSTANTINE KNIGHT OF THE HOLY SEPULCHRE KNIGHT OF ST JOHN THE EVANGELIST	Grand Imperial Conclave	Grand Imperial Conclave of the Red Cross of Constantine of Scotland	— —
— — —	KNIGHT OF THE SWORD KNIGHT OF THE EAST KNIGHT OF THE EAST & WEST	Knight Masons of the USA	sc Red Cross of Babylon	} } Knight Masons of Ireland
Great Priory of the Temple & Malta of England & Wales etc.	KNIGHT TEMPLAR KNIGHT OF MALTA	Grand Encampment of Knights Templar of the USA	Great Priory of the Temple & Malta of Scotland	} } Great Priory of the Temple of Ireland
Grand College of HRAKTP of England	HOLY ROYAL ARCH KNIGHT TEMPLAR PRIEST	Grand College of HRAKTP of the USA	—	—
Provinces of the Royal Order of Scotlan	HEREDOM OF KILWINNING KNIGHT OF THE ROSY CROSS	Province of the Royal Order of Scotland	Grand Lodge Royal Order of Scotland (Edinburgh) also Provinces	— —

DEGREE COMPARISON CHART

ENGLAND	DEGREE	USA	SCOTLAND	IRELAND
Worshipful Society of Freemasons etc.	I° APPRENTICE	—	—	—
	II° FELLOW	—	—	—
	III° FITTER & MARKER	—	—	—
	IV° SETTER & ERECTOR	—	—	—
	V° INTENDENT etc	—	—	—
	VI° CERTIFIED MASTER	—	—	—
	VII° PASSED GRAND MASTER	—	—	—
Societas Rosicruciana in Anglia	I° ZELATOR	Societas Rosicruciana in Scotia Focderatus	Rosicruciana in Scotia	—
	II° THEORICUS			—
	III° PRACTICUS			—
	IV° PHILOSOPHUS			—
	V° ADEPTUS MINOR			—
	VI° ADEPTUS MAJOR			—
	VII° ADEPTUS EXEMPTUS			—
VIII° MAGISTER	—			
IX° MAGUS	—			
August Order of Light	FIRST DEGREE	—	—	—
	PASSING DEGREE	—	—	—
Order of Eri	SECOND DEGREE	—	—	—
	MAN-AT-ARMS ESQUIRE KNIGHT OF ERI	Grand Council of Allied Masonic Degrees	—	—
Great Priory of England of Knights Beneficent of the Holy City	SCOTTISH MASTER OF ST ANDREW	Great Priory of the USA of Knights Beneficent of the Holy City	—	—
	PERFECT MASTER OF ST ANDREW		—	—
	SQUIRE NOVICE		—	—
	KNIGHT BENEFICENT OF THE HOLY CITY		—	—
			—	—